de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 39 — 28 SEPTEMBER 1951

Alleen voor abonné's van PANORAMA
5 ct.

BAAS HARING LEERT HET A B C

Nu zal ik jullie eens een vrolijk verhaal vertellen van baas Haring en zijn vrouw. Ze woonden ergens in een klein huisje, dat erg oud en vervallen was, en ze waren het niet breed gewend. Ze vonden dat helemaal niet erg. Baas Haring en zijn vrouw waren best tevreden met datgene, wat hun was toebedeeld, en hun gebakken aardappeltjes met spek en brood alleen met boter er op smaakten hun even lekker als het fijnste diner of het lekkerste gebak.

Tot op een goede dag.

Toen was buurvrouw Mispel ziek geworden, en na het bezoek van de dokter moest de vrouw van baas Haring vlug naar de apotheek om het drankje te halen, dat de dokter voorgeschreven had. Terwijl de apotheker het recept klaar ging maken, wachtte vrouw Haring in de winkel. Ze keek eens naar links en ze keek eens naar rechts en merkte, dat de keukendeur openstond. Nieuwsgierig als alle vrouwen loerde ze eens naar binnen, want er kwam een fijne geur de winkel binnen van gebraden vlees.

En jawel, het keukenmeisje was bezig een groot stuk vlees te braden. Wat zag dat er prachtig uit! Zoiets had vrouw Haring nog nooit gezien. Kijk, kijk, de keukenprinses draaide het om, zacht-bruin aan de onderkant, terwijl het vet van alle kanten weer sissend in de pan terugdroop. En dan die heerlijke geur! Ze kon zich niet herinneren ooit iets fijners geroken te hebben.

„Sjonge, sjonge," zei ze hardop, „als mijn man en ik zoiets eens konden kopen!"

Juist kwam de apothekersvrouw binnen en hoorde, wat de vrouw van baas Haring zei.

„Zo," antwoordde zij lachend, „wou jij zo graag lekker vlees in huis hebben? Maar je weet zeker wel, dat dat een hoop geld kost. En veel geld verdien je pas als je veel geleerd hebt. Jouw man is lang zo knap niet als de mijne."

„O," zei vrouw Haring, „dus als je lekker wilt eten, moet je geleerd zijn!"

„Juist," antwoordde de apothekersvrouw; „met geleerdheid kom je een heel eind in de wereld."

Het recept was klaar en vrouw Haring ging naar huis. Onderweg speelden de woorden van de apothekersvrouw maar steeds door haar hoofd. „Zo, zo," mompelde zij, „dus dan kun je lekker vlees kopen."

„Man," riep zij, toen ze goed en wel weer thuis was, „man, raad eens, hoe het komt, dat de apotheker en zijn vrouw zulk lekker vlees kunnen kopen!"

.....................?

„Nee, dat weet je natuurlijk niet. Dan zal ik het je vertellen. Dat komt omdat de apotheker zo geleerd is."

„Dat kan wel," antwoordde baas Haring, „maar daar kan ik niets aan doen. Ik ben nooit op school geweest, ik heb altijd moeten werken."

„Dat weet ik wel," zei zijn vrouw, „ik maak je d'r ook geen verwijt van! Ik wou alleen maar vragen of je er misschien nog niet wat bij zou kunnen leren. Er is in het land nu met de winterdag toch niets meer te doen en de koeien en het varken zal ik wel verzorgen. Wat denk je daarvan?"

„'t Idee is niet kwaad," zei baas Haring.

„Als je het vlees bij de apotheker alleen maar geroken had, zou je het beslist doen," zei de vrouw.

„Laat ik de knoop dan maar doorhakken," zei baas Haring, „morgen ga ik naar meester Pukkeltjes."

Hij haalde zijn Zondagse pak voor de dag, borstelde het flink uit, terwijl zijn vrouw intussen een abc-boek ging kopen en een lei met griffels.

's Nachts sliepen ze niet al te best, want de vrouw dacht maar aldoor aan het vlees, dat ze nu zouden kunnen kopen, en baas Haring was wat zenuwachtig over het avontuur, dat hij ging beleven.

De volgende morgen kwam baas Haring net binnen, toen meester Pukkeltjes de poort opendeed en de jongens en meisjes naar binnen stormden.

„Zo, baas Haring," zei de meester, „wat wou je me komen vragen?"

„Vragen eigenlijk niets," antwoordde Haring, „kijk, ik wou leren lezen en schrijven. Ik heb mijn spullen bij me."

„H'm," antwoordde meester Pukkeltjes, „wou je nu nog beginnen met leren? Maar beste kerel, daar ben je veel te laat mee!"

Baas Haring zei niets, keek de

meester eens aan, stak z'n lei en abc-boek in zijn zak en ging naar huis.

„Dat is ook wat," zei hij tegen zijn vrouw, „de eerste de beste morgen, dat ik naar school ga, kom ik al veel te laat. De meester wou me d'r niet meer inlaten."

„Stil maar," antwoordde zijn vrouw, „op één dag komt het niet aan. Morgen is er weer een dag en dan ga je maar wat vroeger!"

Dat deed hij ook.

De volgende ochtend was hij reeds om zes uur present en toen meester Pukkeltjes de schoolpoort om negen uur opendeed, stond baas Haring als nummer één op de stoep.

„Wat kom je nu weer doen?" vroeg meester Pukkeltjes.

„Leren lezen en schrijven," antwoordde baas Haring, „nu ben ik toch zeker niet te laat!"

„Hoe bedoel je dat?" vroeg de meester verwonderd.

„Wel," antwoordde baas Haring, „gisteren wou u me er toch niet inlaten omdat ik te laat was?"

„O," riep de meester, „dan heb je me verkeerd begrepen. Ik bedoelde daarmee, dat je veel te oud was om nog te kunnen leren lezen en schrijven! Met zoiets moet je vroeg beginnen, begrijp je; daarom zei ik, dat je te laat was. 't Beste is, dat je maar weer naar huis gaat."

„Wat zal dat mijn vrouw spijten," antwoordde baas Haring, „jonge, jonge nog an toe, wat zal dat d'r spijten. Ik durf haast niet naar huis te gaan. 't Is zonde van dat lekkere vlees."

Hij ging niet regelrecht naar huis, maar besloot een omweg te maken om eens goed te overdenken, hoe hij zijn vrouw zou troosten.

Sjok, sjok stapte hij over een eenzaam landweggetje en.... bom, daar was hij bijna gestruikeld. Zijn voet stootte tegen iets, dat midden op de weg lag.

Wat was dat? Een grote beurs met geld. Vlug raapte baas Haring ze op en keek wat er in zat. Nou, nou, tot boven toe gevuld met rijksdaalders.

Zo vlug als zijn oude benen hem

dragen konden, rende hij naar huis.

„Ben je alweer te laat gekomen?" vroeg zijn vrouw.

„Welnee," antwoordde baas Haring, „meester Pukkeltje zegt, dat ik veel te oud ben om te leren. Maar dat geeft niet, want kijk maar eens, wat ik gevonden heb. Een hele beurs met geld. Daar kunnen we zoveel vlees van kopen, als we in twee maanden nog niet op kunnen eten!"

„Geen denken aan," zei zijn vrouw; „dat geld is niet van ons, dat moet je direct naar de burgemeester brengen. Die moet het dan maar bij de eigenaar bezorgen. Wie weet krijg je wel een flinke fooi als eerlijke vinder."

Baas Haring vond het jammer, maar zijn vrouw had gelijk: het geld was niet van hem.

Hij trok zijn jasje dus maar weer aan en stapte naar de burgemeester.

„Kijk, edelachtbare," zei hij en hield de beurs met geld omhoog, „dat heb ik gevonden!"

„Mooi van je, dat je die weer terugbrengt," antwoordde de burgemeester, „maar vertel me eens: waar en wanneer heb je die beurs gevonden?"

„Op de landweg, toen ik uit school kwam," zei baas Haring.

„Ha, ha, ha," lachte de burgemeester, „dat is een hele tijd geleden.... nou, dan mag je die beurs houden, want de eigenaar kan ik niet meer vinden."

Baas Haring zette grote ogen op.

„H-h-h-houden," stotterde hij, „m-m-m-m-maar...."

„Al dat geld is voor jou," zei de burgemeester, „ga jij je vrouw nu maar eens blij maken!"

„Dan ga ik maar," zei baas Haring, die er nog altijd niets van begreep, „ik dank u wel!"

Als de wind liep hij naar huis. Zijn vrouw was al even verwonderd en snapte er evenmin een laars van. In ieder geval smulden ze die dag fijn van een heerlijk mals stuk kalfsvlees.

PIET BROOS

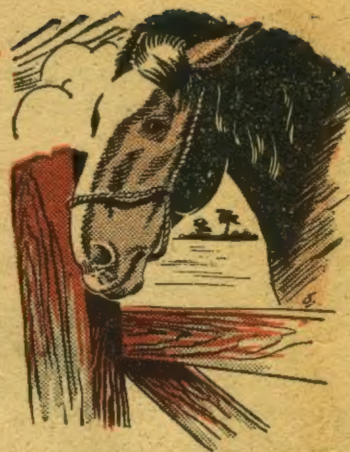
UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

Het oude paard

Als dartel veulen werd 't geboren
En spelemeide in de wei;
Ploegde zijn moeder diepe voren,
Dan sprong het rond, nog vrij en blij.

Maar al te kort duurde dit leven;
Toen 't twee jaar was, was het gedaan:
't Werd door de boer in 't tuig gedreven,
En 't moest tussen twee latten staan.

Eerst was de vracht nog kinderachtig
En leek het trekken een genot;
Maar weldra werd 't wel eens te machtig,
Scheen zijn bestaan een droevig lot.

't Was slaven, draven, zwoegen, zweten,
Van de ochtend tot het avonduur;
Maar altijd kreeg het volop eten,
't Ging voor zijn baas graag door het vuur.

Als 't zware werk was afgelopen,
Aaide de baas het op zijn kop;
Zijn neus kwam in diens hand gekropen
En zocht daar suikerklontjes op.

Ze konden 't samen prachtig vinden,
De boer en 't altijd zwoegend paard;
't Was niet zo vlug meer als een hinde,
Maar bleef zijn haver dubbel waard.

Nu is het oud, stijf en versleten,
Maar 't hoeft dan ook niets meer te doen
De boer zal 't oudje nooit vergeten,
Het staat nu voortaan op pensioen.

L. S.

LEERRIJKE LESSEN

DE OS EN DE KIKKER

Een grote kikker zat op de rand van een sloot en op de groene blaren zaten nog een aantal kleine kikkertjes. Naast de sloot was een weiland en daar graasde een dikke vette os, die nu en dan een loeiend geluid liet horen. Die os was tevreden.

Telkens wanneer de kleine kikkers dat ossengeluid hoorden, schrokken ze en keken vol ontzag naar die dikke os.

„Poeh," zei de grote kikker, „poeh kwak .... kijk toch niet naar die dikkerd, naar dat monster."

„Maar het is zo'n groot beest," zei een kleine kikker.

„Groot? Poeh! Kwak! Het zou wat," zei de grote kikker. „Wanneer ik wil, kan ik nog veel groter worden. Kijk maar."

De kikker ging er eens goed bij zitten en begon zich op te blazen. Hij begon hoe langer hoe ronder te worden en iedere keer dat hij vroeg of hij al zo dik was als een os, schudden de kleine kikkers „nee" met hun kop.

De kikker blies zich verder op. Zijn ogen schoten haast uit zijn kop en plots, poeh! kwak ....! daar spatte de domme kikker uit elkaar.

Tja, in je hoogmoed doe je soms dwaze dingen. Je verbeeldt je, dat je heel wat in je mars hebt en je wordt uitgelachen of je krijgt een pak slaag. Word je groter en blijf je even hoogmoedig, dan stoot je de mensen van je af en je blijft eenzaam, totdat de buil van je hoogmoed een zodanige prik krijgt, dat ze uit elkaar spat, net als bij die domme kikker. En dan zit je met de stukken.

Liever niet, wel? Dus niet doen, zoals die kikker.

ONZE WONDERE WERELD

STREPEN OP HET HEMELBORD

HET WOORD KOMEET KOMT VAN HET GRIEKS EN BETEKENT: LANGHARIGE STER. EEN KOMEET BESTAAT UIT EEN DONKERE KERN (DE KOP) EN EEN LICHTENDE LAAG OF STAART: DE HAARDOS.

DE KOMEET MET ZES STAARTEN VAN 1744, NAAR EEN ORIGINELE TEKENING

AFSTAND VAN DE ZON NAAR DE AARDE

DONATI-1858 85.000.000 KM.

JOHANNESBURG-1910 110.000.000 KM.

1811 176.000.000 KM.

1680 240.000.000 KM.

1843 320.000.000 KM.

LENGTE VAN DE STAART VAN DE BEROEMDSTE KOMETEN, IN VERHOUDING TOT DE AFSTAND ZON-AARDE.

DE MOREHOUSE-KOMEET VAN 16 NOVEMBER 1908.

DE KOMEET VAN DONATI VAN 1558.

DE KOMEET VAN DELAVAN VAN 18 SEPTEMBER 1914.

DE LENGTE VAN DE STAART, ZICHTBAAR MET HET BLOTE OOG (PIJL), EN DE LENGTE AANGEGEVEN DOOR DE FOTOGRAFISCHE PLAAT.

KOP VAN DE COGGIA-KOMEET VAN 14 JULI 1874.

DE KOMEET HALLEY IN JUNI 1910. ZIJ KAN PAS TERUGKOMEN IN 1986.

NELLIE MOEST NAAR DE KAPPER

Mevrouw Govers legde twee kwartjes in de punt van Nellie's schone zakdoek. Toen maakte ze er netjes een grote knoop in en stopte de zakdoek met het geld in Nellie's jaszak.

„Hier," zei ze. „Zo, kun je het onmogelijk verliezen. Zeg maar aan de kapper, dat hij je haar moet afknippen tot even onder het oor. En als je klaar bent, kom je direct weer thuis. Afgesproken?"

„Ja, moeder," zei Nellie. Ze kuste haar moeder goededag en ging de straat op, in de richting van de kapper. Halverwege kwam ze langs het huis van Anneke van de Velden. Anneke was aan het tollen.

„Waar ga je naar toe?" riep ze naar Nellie.

„Naar de kapper," antwoordde die. „Ik heb van moeder twee kwartjes gekregen om mijn haar te laten knippen."

„Twee kwartjes," herhaalde Anneke. „Wat een geld! Daar zou je een heleboel ijsjes of lollies voor kunnen kopen."

„Ja, wel vijf van elk," beaamde Nellie.

„Vind je het niet zonde om al dat geld aan de kapper te geven?" vroeg de ondeugende Anneke verder.

„Ja, eigenlijk wel," zei Nellie een beetje aarzelend.

Ze keken elkaar eens aan.

„Ik weet moeders grote schaar wel te liggen," zei Anneke brutaal.

Nellie ging er meteen op in. „Mijn haar knipt erg gemakkelijk," wist ze te vertellen. „Ik heb het wel eens geprobeerd met mijn handwerkschaartje. Maar toen heb ik moeder moeten beloven, het nooit meer te doen."

„*Ik* heb nooit zo iets beloofd," zei Anneke. „En moeder is niet thuis. Ik durf het best te doen."

En zo kwam het, dat nog geen twee minuten later Nellie aan de achterkant van het huis zat. Ze had van Anneke een groot servet omgekregen. Anneke zelf stond met haar moeders grote schaar klaar om te beginnen.

„Denk er om, tot vlak onder het oor," zei Nellie, voordat ze haar ogen stijf dichtkneep.

Knip, knip, deed de schaar, terwijl grote plukken haar op de grond vielen.

Knip, knip. Anneke begon steeds vlugger te knippen.

„Ben je er al haast door?" informeerde Nellie.

Anneke gaf geen antwoord.

Nellie deed haar ogen open en keek eens om naar Anneke. Die trok een bedenkelijk gezicht.

„Het is nog niet helemaal in orde," zei ze. „Weet je, ik kan het niet goed gelijk krijgen. Aan de ene kant is het langer dan aan de andere."

Nellie dacht 'n ogenblik na. Toen zei ze: „Ik weet wat. Als je eens een touwtje om mijn hoofd bond en daar precies langs knipte?"

„Ik heb geen touw," zei Anneke.

„Nou, dan nemen we mijn haarlint," bedacht Nellie.

Anneke bond het lint stevig om Nellie's hoofd. En opnieuw begon ze te knippen.

„Uuh," gromde Nellie. „Ik krijg het benauwd. Het lint zit bijna over mijn neus." Met moeite schoof ze het lint omhoog tot het over haar voorhoofd zat. „Ga maar door," zei ze tegen Anneke. „Als je aan de zijkant komt, zal ik het wel weer omlaag schuiven."

Maar Anneke, met haar tong uit haar mond, knipte door zonder een woord te zeggen.

Een halve minuut later echter zuchtte ze diep. „Hè," zei ze, „ik wou dat je het lint maar had laten zitten. Nu heb ik je haar helemaal ongelijk gekregen."

Nellie bracht haar hand omhoog om eens te voelen. Het leek wel of ze half kaal was! Geen wonder, dat het huilen haar nader stond dan het lachen.

„Maak je niet druk," zei Anneke. „Ik zal de andere kant precies eender knippen, dan hindert het immers niets. Het is alleen een beetje kort. Maar we doen dan net of het zo hoort."

En ze begon weer te knippen. Na enkele ogenblikken deed ze een paar passen achteruit om haar werk te bekijken. „Wat gek," riep ze, „nou lijkt het aan *die* kant weer korter."

En dus begon ze weer aan de andere kant te knippen.

Maar ineens kreeg Nellie er genoeg van. „O, o," huilde ze en greep met beide handen naar haar hoofd. „Ik heb het koud. Het lijkt wel, of je mijn haar helemaal hebt afgeknipt."

Anneke zei niets meer. Ze keek alleen maar naar Nellie's hoofd.

Toen zei ze plotseling: „Het is mijn schuld. Ik ga mee naar je moeder om het te vertellen."

Toen mevrouw Govers haar dochtertje zag, kon ze haar ogen eerst niet geloven. „Lieve help!" riep ze. „Je lijkt wel een geplukte kip. Vertel eens op, hoe is dat gebeurd?"

Met horten en stoten kwam het verhaal er uit. Nellie deed voornamelijk het woord, maar Anneke hielp haar op de moeilijke punten en bekende eerlijk schuld.

„Zwijg nu maar," zei mevrouw Govers boos. „Er is toch niets meer aan te doen. We kunnen alleen maar hopen, dat je haren vlug aangroeien, zodat je niet lang voor gek hoeft te lopen. Want voor gek lopen doe je beslist zo, en dat is misschien wel een grotere straf voor je dan die ik je zou kunnen geven."

„Ja, moeder," zei Nellie bedeesd. Ze schaamde zich nu toch wel heel erg over wat ze gedaan had.

En ze bedacht, dat ze de volgende dag naar school haar muts maar zou opzetten, al was het nog zo'n mooi, zonnig weer!

KREK EEN ENGELTJE

WAT ZEGT MIJN NAAM?

Harry was er vol van, toen hij op school kwam. De vorige dag was er een buurmeisje van hem gestorven, Ingetje, een kindje van een jaar of vier. Hij was met zijn moeder gaan kijken en het lag er zo lief in het lange witte jurkje en met een krans van margrieten in het haar. „Krek een engeltje, meester!" kon Harry zich niet onthouden te zeggen.

„Ingetje heette ze, nietwaar Harry?" vroeg meester Dierx in het namenkwartiertje.

„Ja, meester."

„Je zei, dat ze precies op een engeltje leek; nu, Ingetje betekent werkelijk engeltje. Er zijn verschillende namen, die met „engel" zijn samengesteld, zoals Engelbert, Engelmundus, Engelhard, of van een woord, dat engel betekent, zijn afgeleid, zoals Angelina en Angelica. Engelbert, Engelmundus en Engelhard komen wat het eerste deel van die namen betreft van het Oudgermaanse woord angil, dat engel betekent, en dat weer nauw samenhangt met het Griekse angelos en het Latijnse angelus, die beide eigenlijk bode betekenen en de meer enge betekenis hebben gekregen van: bode van God, engel. Van het Latijnse angelus zijn Angelina of Engelina en Angelica afgeleid.

Ing en Engel werden vroeger ook wel als mansnamen gebruikt. Het is echter de vraag, of die mansnamen dan wel iets met wat wij onder engel verstaan te maken hadden. Veeleer is aan te nemen, dat ze afkomstig zijn van de naam van de Germaanse stamheld Ingvio en dat ze onder invloed van het christendom een christelijk tintje hebben gekregen.

De uitgangen bert en hard hebben we al meermalen besproken. Jullie zoudt nu eigenlijk al moeten weten, dat Engelbert of Engelbrecht schitterende engel betekent en Engelhard: sterke engel. De uitgang mund — mundus is een verlatijnsing van de Germaanse uitgang mund — duidt op steun, bescherming. Engelmund of Engelmundus wil dus zeggen: bescherming van de engel.

Angelina of Engelina tenslotte is: de engelachtige. Ook de naam Angelica heeft die betekenis. Deze laatste naam wordt in de vorm Angélique in Frankrijk graag gebruikt."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

EEN HEIT DE KLOK

Klapperman noemde men vroeger de nachtwaker die, gewapend met lans en klepper, door de slapende stad trok, om er allerlei ongerechtigheden te bespieden, de tijd aan te geven, of, als het moest, te waarschuwen of om hulp te „klepperen". Ook als er ergens brand uitbrak moesten de waakzame klep en de brandkreet de bewoners van het betrokken pand opmerkzaam maken op het dreigend gevaar. Zodra er een klepper knerste of ratelde, schoten er op eenmaal vele klappermannen uit de stille straatjes en steegjes en renden naar het belaagde punt en gewiekst was dan de boosdoener, die nog de dans wist te ontspringen. Een klapperman moest veel ontberingen kunnen verdragen; door regen en wind, door storm of koude moest hij door de nacht zwalken en zijn stem verheffen: de klok heit één, één heit de klok....

Wanneer ze die stem hoorden, mochten de burgers rustig van hun vermoeienissen uitslapen, want er was er een die waakte over hun bezittingen. Was het een wonder, dat zelfs de kleine kinderen vaak van de klapperman droomden en dat de dichter van Alphen zong:

Zou ik voor de klepper vrezen,
O, die goede, brave man
Maakt dat ik gerust kan wezen
En ook veilig slapen kan......

Vonkje
de vrolijke vrijbuiter

Josje is een flink meisje van de Puntdok-school. Als mevrouw Paulona naar het dansen van de meisjes komt kijken, struikelt Vonkje over een plank.

1 Jantha en Lola tonen onverholen hun blijdschap, dat Vonkje zich geen pijn heeft gedaan. „Ik gleed uit over een losse plank,” zegt Vonkje. „Ik heb me nergens bezeerd.”

2 Voordat mevrouw Paulona de school verlaat, nodigt zij Vonkje en Josje uit, bij een uitvoering, welke zij in de stadsschouwburg zal geven, mee te dansen. Amy Vincent kijkt kwaad, omdat zij niet wordt uitgenodigd.

3 De volgende morgen is haar humeur heel wat beter, als de postbode haar een pakje overhandigt. En haar ogen beginnen te glinsteren, als zij bemerkt, dat er een vreemde postzegel op zit.

4 Het pakje is van→ haar oom Dick afkomstig. Haastig ontdoet Amy de doos van het pakpapier. Fijn, denkt ze ondertussen, dat de andere meisjes er niets van weten.

5 Ze besluit om 's nachts heerlijk te snoepen van wat oom haar gestuurd heeft.
↓

6 Eerst moet ze echter een veilige schuilplaats voor haar pakje hebben. Opeens denkt ze aan de losse plank in de danskamer, en het is dan ook daar, dat ze het pakje verbergt.
↓

7 Vonkje, Jantha en Lola weten van Amy's pakje niets af. Als de meisjes bij elkaar zijn, herinnert Jantha zich de losse plank, waarover Vonkje gevallen is. Ze vindt die gevaarlijk en stelt voor er eens naar te gaan kijken.

8 Vonkje en Lola zijn het dadelijk met haar eens. Hoe verwonderd is Vonkje, als ze de plank oplicht en in het gat er onder een doos vindt. „Misschien is het wel een verborgen schat," denkt Jantha hardop.

DE VERTELLING VAN

Meer dan duizend jaar geleden leefde er in het rijke en prachtige Bagdad een kalif, die Omar heette en......

O! denk je nu natuurlijk. Dát is oud nieuws! Ik weet nu al, wat volgen zal. Kalif Omar kon 's avonds nooit in slaap komen, maar als hij een vertelling hoorde, dan gelukte het!

Ik vind het helemaal niet vreemd, dat je dit denkt. Maar je vergist je toch! Kalif Omar sliep altijd als een roos. Hij sliep zelfs veel te lang.

Dát was nu juist zo zonderling. Kalif Omar werd 's middags al slaperig, en als hij dan nog vóór het vallen van de avond ter ruste ging, sliep hij aan één stuk door, en hij werd pas de volgende dag tegen de middag weer wakker.

Het was een vreselijke geschiedenis, en kalif Omar begreep dan ook, dat het zó niet blijven kon. Een kalif moet zijn land natuurlijk regeren, maar als hij slaapt, kan hij dat niet. De arme man zocht daarom hulp bij de knapste geneesheren; hij beloofde hun gouden schotels vol goudstukken, als zij die vreselijke slaap een beetje zouden weten te verdrijven, en hij slikte vol moed de afschuwelijkste drankjes, poeders en pillen. Maar er was geen enkel middel, dat hielp.

Eens op een middag werd de kalif nog later wakker dan gewoonlijk. Het begon al donker te worden, want de avondschemering viel.

„Zó kan het niet langer!" zuchtte de arme man, en hij dacht een hele poos ernstig na. Dan kwam hij eensklaps overeind en zijn ogen straalden van blijdschap.

„Ik weet het! Ik heb het gevonden!" juichte hij. „Er is wel eens een kalif geweest, die niet slapen kon, maar als hij een aardige vertelling hoorde, gelukte het! Misschien kan di. middel mij óók wel helpen! 't Is met mij wel juist het omgekeerde geval, maar wie weet, of een aardig verhaal mij niet wakker houdt! Ik kan het in elk geval eens proberen! Als er iemand is, die mijn slaap verdrijven kan, zal ik hem een gouden beker vol paarlen en robijnen geven!"

De boden van de kalif gingen nu elke dag in Bagdad en daar buiten rond, en met luide stem brachten zij tot in de nauwste steegjes de boodschap van hun heer. Er waren natuurlijk honderden mensen, die de kostbare beker met de paarlen en edelstenen trachtten te verdienen, maar geen van hen slaagde er in.

Want als er bij het vallen van de avond een verteller bij het prachtige, gouden rustbed van de kalif stond, hoorde deze alleen maar de eerste woorden van het verhaal, en dan sluimerde hij al in.

Dat was de schuld van de vertellers zélf. Zij begonnen altijd met: „Er was eens . . . ." of: „Heel lang geleden . . . ." en die woorden had de kalif al zó vaak gehoord, dat hij helemaal niet nieuwsgierig was naar wat hij nog meer te horen zou krijgen.

De arme kalif was ten einde raad. Hij werd bleek en mager van verdriet en de knappe geneesheren schudden van de morgen tot de avond vol droefheid 't hoofd.

Eindelijk trad op een avond Baram in kalif Omar's slaapvertrek. Baram was een arme koopman, die vijgen en dadels verkocht en slechts met de grootste inspanning kon hij voor zijn vrouw en zijn twee dochtertjes een karig stukje brood ver-

dienen. Hij wist natuurlijk, dat nog niemand de slaap van de kalif had kunnen verdrijven, maar hij dacht: Wat duizenden niet konden, gelukt mij misschien wél! En áls het mij mocht gelukken.... hoe blij zullen mijn lieve vrouw en Fatma en Ora dan zijn! Zij hebben zo'n gebrek aan kleren en schoentjes!

Baram stond dus in het prachtige slaapvertrek en hij keek vol verbazing in het rond. Hij kon zijn ogen niet geloven.

Hij zag het grote gouden rustbed met de zware, purperen gordijnen er omheen, die in talloze plooien vielen.... zijn voeten zonken weg in het dikke, wonderlijk zachte tapijt en hij staarde naar de sierlijk gedreven gouden lamp, die een heerlijk zacht licht verspreidde.

„Kom wat nader!" gebood de kalif.

De arme koopman schrok en met gebogen hoofd trad hij langzaam op het rustbed toe. Hij begon te beven en dikke zweetdruppels gleden eensklaps langs zijn voorhoofd en slapen.

Wat zou hij nu ook weer gaan vertellen?

De arme Baram was het helemaal vergeten. Hij herinnerde zich niets meer.... geen zinnetje.... zelfs geen woord.

„Begin!" klonk de stem van kalif Omar nu.

De ongelukkige Baram begon nog sterker te beven. Wat zou de kalif wel zeggen, als hij zo maar bleef

BARAM

staan en geen enkel woord over zijn lippen kwam?

Maar de machtige kalif zweeg. Hij lag onbeweeglijk en zijn ogen hadden zich reeds gesloten.

Gelukkig! dacht Baram blij. Hoe het zo kwam, och.... hij begreep het niet, maar opeens herinnerde hij zich alles.

„Toen kalif Pifpoefpaf nog over Bagdad regeerde...."

Kalif Omar was bijna ingesluimerd, maar bij het horen van die bespottelijke naam schrok hij wakker. Hij vloog overeind.

„Wat zeg je daar?" vroeg hij verbaasd.

Baram lachte maar eens even. „Ik ga u wat van kalif Pifpoefpaf vertellen, heer! Hij was de rijkste vorst van heel de wereld en...."

„Bestaat niet!" riep kalif Omar boos. Of er werkelijk lang geleden een kalif over Bagdad geregeerd had, die zo'n gekke naam droeg, ja.... dát wist hij niet. Maar dat die zo vreselijk rijk was, kon hij niet geloven. Dát moest een verzinsel zijn!

„Zo rijk als ik kan hij onmogelijk geweest zijn!" vervolgde kalif Omar.

„Bij ú vergeleken was hij maar een bedelaar!" ging de slimme Baram voort.

„Dat hoor ik liever!" zei kalif Omar, die nu helemaal geen slaap meer scheen te hebben.

Baram glimlachte even. Hij had weer moed, want het zou wel gaan.

„Machtige heerser.... onder de regering van kalif Piefpoefpaf gebeurde er iets héél zonderlings. Eens op een morgen ging zijn zoontje, prins Duizendpoot, al vroeg met zijn zusje, prinses Tierlantijntje, de keukendeur uit, want...."

„Zwijg, alsjeblieft!" riep kalif Omar, rood van drift. „Er is nooit een kalif geweest, wiens kinderen zulke bespottelijke namen hadden! Kerel, je verzint maar wat! Dat zijn geen namen voor een prins en een prinses!"

In geen jaren was kalif Omar zó klaar wakker geweest!

„Machtige heerser.... in die oude tijd droegen de kinderen van een kalif werkelijk zulke vreemde namen! Prinses Tierlantijntje en prins Duizendpoot waren vroeg opgestaan, moet u weten. Prins Duizendpoot was knechtje bij 'n schoenlapper en zijn zusje moest brood gaan halen...."

Dát was kalif Omar toch ál te bar. Hij kwam met een ruk nog méér overeind; hij zag vuurrood van kwaadheid en zijn donkere ogen, die maar weinig goeds voorspelden, zagen Baram toornig aan.

„Ik zal je in de gevangenis laten stoppen!" bulderde hij. „Hoe durf je mij, de kalif, zulke leugens te vertellen? Zeg op, kerel.... waarom doe je dat? Wat is dat voor een verhaal?"

Het zweet parelde de arme Baram weer op 't voorhoofd en zijn knieën knikten van angst. Dat de kalif zó boos zou worden, had hij niet verwacht.

„Heer...." stotterde de ongelukkige koopman zacht, „het.... het is helemaal geen.... geen verhaal! Ik weet, dat hon.... honderden vertellers uw slaap niet konden ver.... verdrijven, en daarom heb ik maar wat bedacht. Ik hoopte zo, dat het u wakker zou doen blijven! Machtige heerser.... vergeef het mij maar! Wij zijn zo arm.... mijn vrouw en mijn lieve dochtertjes en .... en ik!"

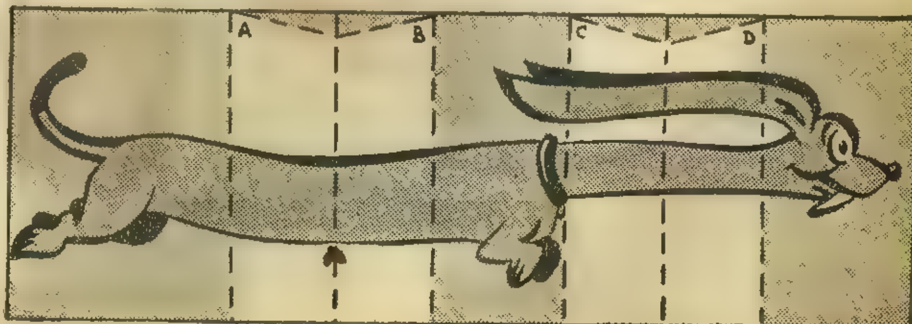
Kalif Omar, die nu rechtop tegen zijn kussens zat, begon vrolijk te lachen.

„Ik weet niet, of je verhaal al ten einde is!" sprak hij. „Maar het is in elk geval de vréémdste vertelling, die ik ooit heb gehoord! En.... je hebt er je doel mee bereikt, want in geen jaren was ik zó helder wakker als nu! Je krijgt de beker met de paarlen en robijnen, hoor!"

Toen greep kalif Omar de gouden schel, die naast zijn rustbed op een tafeltje stond. Hij klingelde er mee, alsof er brand was, en dadelijk daarop verscheen van achter een der gordijnen een dienaar, die in beide handen de zware, kostbare beker droeg.

LAAT PETER RENNEN....

Teken eerst de hond over op een smalle reep papier. Vouw A naar B, langs het stippellijntje in 't midden. Vouw dan D naar C, ook langs het middelste lijntje. Dan zie je Peter zoals hij werkelijk is. Roep hem dan en trek de strook naar rechts, dan zal je zien hoe Peter kan rennen.

De kleine knutselaar

Je hebt een plank nodig van 550 millimeter lengte, 150 millimeter breed en 15 millimeter dik.

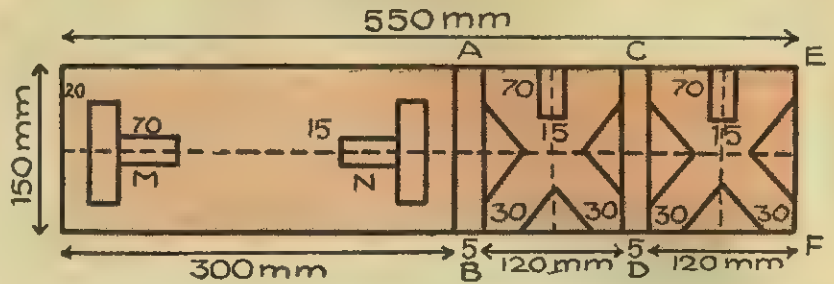
Breng de aangegeven maten op de plank over, maar zorg er voor, dat alle rechte hoeken ook haaks getekend worden.

Deel nu de plank in drie stukken: A B, C D en E F.

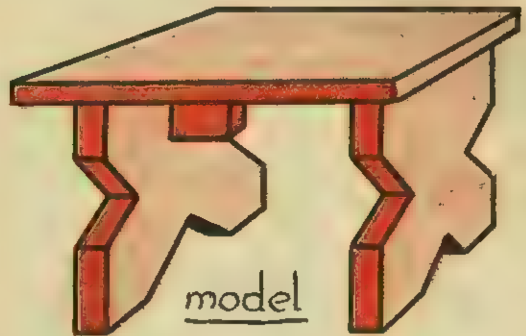
De op de tekening gearceerde gedeelten worden nu met een zaag en rasp verwijderd en daarna schuren we ze met schuurpapier mooi glad. Dit is een geduldwerkje, dat echter zorgvuldig moet geschieden, willen we, dat het bankje er netjes uitziet.

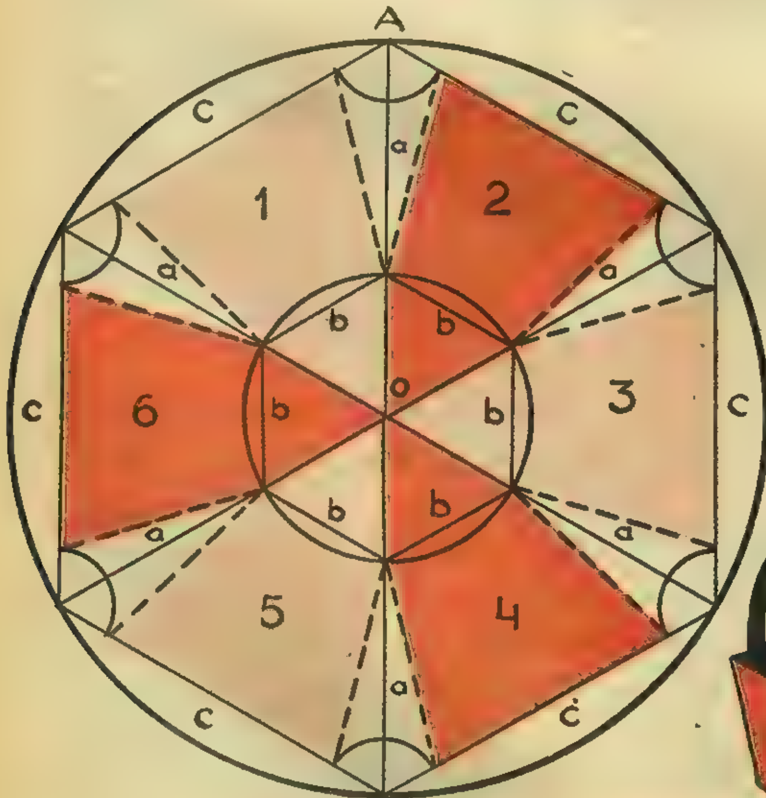
Beide poten en de versterkingsstukjes M en N worden met spijkers aan de grote plank bevestigd.

Beitsen met notenbeits en na het drogen in de was zetten. Je kunt het ook met glansverf een kleurtje geven.

EENVOUDIG MAAR STERK BANKJE

EEN ZESHOEKIG KORFJE

Neem een flink stuk karton.

Trek er twee cirkels op: een binnenste en een buitenste.

Deel de buitenste cirkel in zes gelijke stukken. Je zet een punt in O (het midden van de cirkel) en het andere been in A. De opening van de beide benen van de passer breng je nu zesmaal over op de buitenste cirkel. En je verbindt die punten met rechte lijnen.

Zo krijg je een zeshoek. Die zeshoek teken je ook in de binnenste cirkel.

Nu knip je met een schaar alle c-delen weg. En je knipt de zes a-lijnen in tot aan de binnenste cirkel. Niet verder.

Rits nu de b-lijntjes in met de punt van de schaar. Dan kun je ze dadelijk makkelijk buigen.

Knip nu ook met de schaar de schuine delen weg langs de a-lijntjes. Vouw de zes stukken, die genummerd zijn, naar boven toe en vlak tegen elkaar en plak ze aan de buitenkant vast met een strookje papier, dat je precies midden over elke voeg legt.

Daarmee is het bakje klaar.

Als hengsel knip je een stuk karton van 1 cm breedte, waarvan je beide uiteinden binnen in het mandje vastplakt aan een van de kanten.

Beplak de buitenkant van 't mandje met wit papier, waarop je leuke dingetjes hebt getekend, of geef het mandje een kleur met waterverf.

Goed laten drogen voor 't gebruik.

DE GEFOPTE SCHILDWACHT

In het schildwachthuisje zie je een dubbele streep van A naar B. Langs die dubbele lijn maak je een insnijding ter breedte van die twee lijnen. Laat dit liefst maar doen door grote broer of zus.

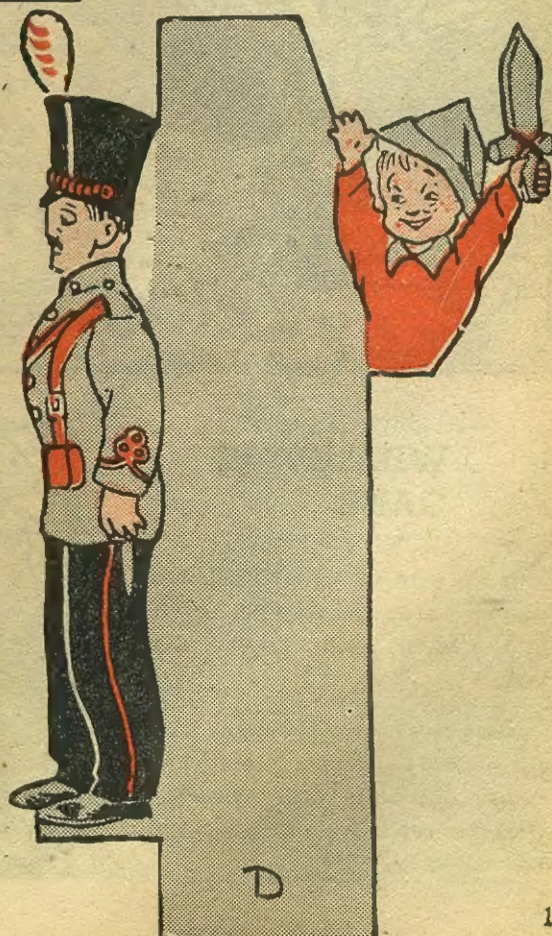
Knip strook D uit. Die strook heb je echter NIET op karton geplakt.

Die strook plak je nu voorzichtig aan de achterzijde van de uitgeknipte strook C. Goed laten drogen.

Die strook, die nu aan beide kanten de schildwacht en de bengel vertoont, steek je aan de achterkant van de plaat in gleuf A-B, maar zo, dat alleen de soldaat er aan de voorkant uitsteekt.

Nu kan het kwajongensspel beginnen. Wanneer je de soldaat naar links beweegt en hij dus naar links kijkt, komt plots de stoute jongen rechts van het schildwachthuisje over de kazernemuur kijken. Kijkt de geplaagde soldaat echter naar rechts, dan duikt de kleine vlegel weer links op.

Probeer maar liever niet, dat grapje in werkelijkheid uit te halen, want zo makkelijk zou je er dan heus niet afkomen.

WIE PUZZELT ER MEE?

DOE JE MEE MET HET STRUIKROVERSSPEL

Je hebt er geen revolver voor nodig, hoor! Alleen wat fantasie en je moet goed kunnen raden.

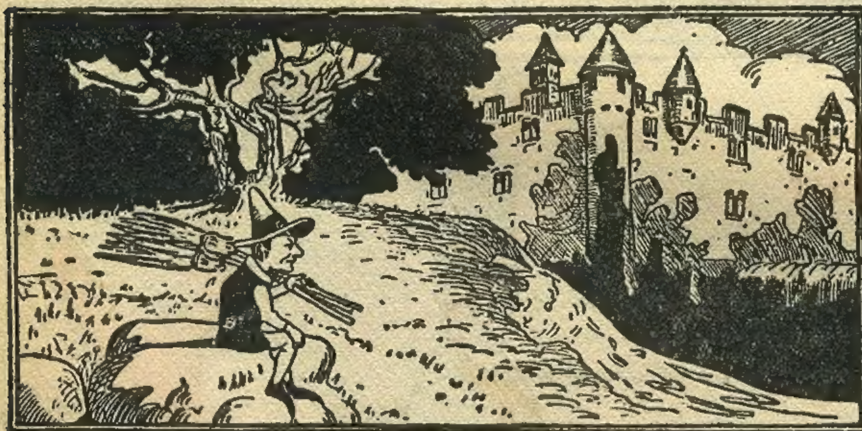
De „struikrover" (een van de spelers dus) gaat voor iemand staan en zegt:
Ik ben struikrover Krakepit,
Geef me het mooiste, dat je bezit.

Het kind, dat zo wordt toegesproken, antwoordt dan:
Nou, dat kun je krijgen maat,
Als je het tenminste raadt.

En dan zegt dat kind bijvoorbeeld: „Het is een plant en het begint met een b en eindigt op a." „Begonia," zegt de struikrover en hij heeft het goed geraden. Dan gaat hij naar de volgende speler toe (het gaat op de rij af) en zegt weer zijn rijmpje op. Het volgende „slachtoffer" geeft weer het antwoord en noemt weer de begin- en eindletter op, na eerst te hebben gezegd wat voor iets dat „mooiste" is. Bijvoorbeeld: „Het is een kledingstuk en het begint met een m en eindigt op een l." Mantel is dan het antwoord.

Je kunt ontzettend veel dingen bedenken: planten, bloemen, dieren, bomen, mensen, gebouwen, straten, pleinen, steden, kledingstukken, gebruiksvoorwerpen, schilders, meubelstukken, enzovoort. Je hebt natuurlijk al lang begrepen, dat je de dingen, waarnaar je laat raden, heus niet écht hoeft te bezitten.

De struikrover, die het mooiste, dat zijn slachtoffer bezit niet kan raden, deugt niet voor zijn vak en mag niet langer struikrover zijn. Het kind, dat het hem zo moeilijk heeft gemaakt, neemt dan zijn plaats in.

HOEVEEL HELPERS WAREN ER?

Lurifax was de tuinier van het grote kasteel, maar hij hoefde al het werk niet alleen te doen, want hij had helpers.

Die haalden wel eens grapjes uit en speelden graag verstoppertje. Dat doen ze ook nu.

Kunnen jullie ze vinden?

Hoeveel zijn er?

WIEGELTJE GANS

Ja, die kijkt wel erg verbaasd, want daarnet waren zijn vriendjes nog bij hem en nu zijn ze allemaal weg. Werkelijk?

Neem nu eens een potlood en maak alle met een 2 gemerkte vakjes lichtjes zwart, dan zien jullie Wiegeltje's vriendjes wel weer verschijnen. Hoeveel waren er?

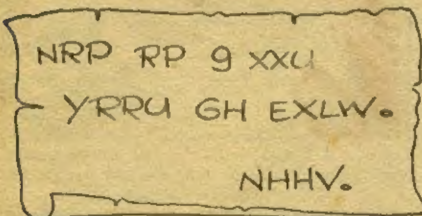

EEN GEHEIMZINNIGE ZAAK

(Voor ouderen)

„Tja, dat is een geheimzinnige zaak," vond Jan, terwijl hij gespannen tuurde op het kleine vodje papier, dat hij op zijn wandeling door de duinen had gevonden. Het scheen een briefje te zijn, maar te lezen was het niet. Wel stonden er allemaal letters, maar die letters vormden geen woorden.

Kijk, zo zag dat papiertje er uit.

Jan bleef er nog even op kijken. Toen stond hij op, stopte het stukje papier in zijn zak en holde naar zijn vriend Peter, die lui in een duinpan lag.

„Jô, moet je 'ns kijken, wat ik gevonden heb," riep Jan.

Een seconde later bogen de twee jongenshoofden zich over het papiertje. „Dat is natuurlijk te ontcijferen," zei Peter, „maar hoe?"

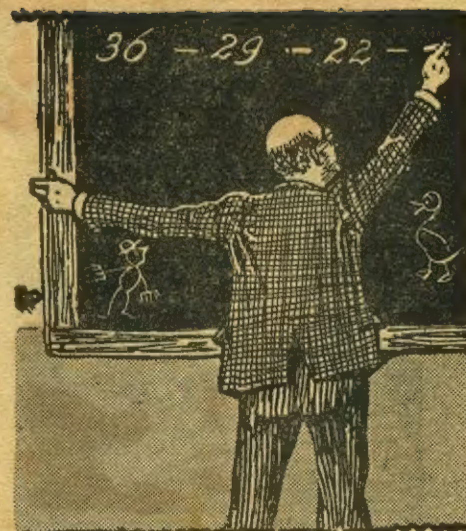
Ze keken en keken en toen opeens zag Jan iets.

„Die 9," zei hij, „zal wel een datum of een tijdstip aangeven, denk je niet? Als datum kan het alleen 9 Mei zijn, want Mei is de enige maand, die je met drie letters schrijft, maar dat kan weer niet, want die vent schrijft tweemaal X, dus waarschijnlijk tweemaal dezelfde letter. Dan is het een tijdstip."

„Natuurlijk," zei Peter, „dat is zo; knap gevonden, hoor! Daar staat dus 9 . . . .! Weet je, wat we gaan doen? We schrijven het hele alfabet even op en dan kunnen we misschien wel uitvissen, waaróm hij dat woord zo geschreven heeft met tweemaal X en dan U. Als we dat gevonden hebben, hebben we de sleutel van het geheimschrift en kunnen we vast het hele briefje ontcijferen.

Inderdaad, de schrijver gebruikte telkens een bepaalde letter, die volgde op de eigenlijke letter, maar de hoeveelste?

Nu, jongens en meisjes, Jan en Peter hebben jullie al een aardig stukje op weg geholpen om die geheimzinnige zaak op te lossen. Probeer nu maar eens of je even knap bent en of je kunt lezen, wat die onbekende in geheimschrift op dat papiertje heeft geschreven.

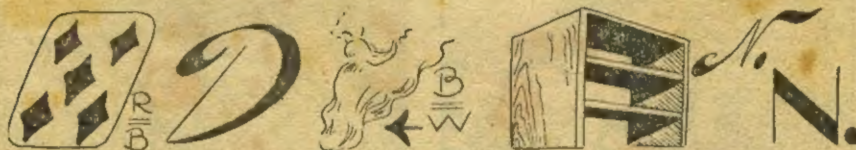

DE TWEE GETALLEN

De meester was aan het rekenen op het bord. Hij was juist bezig een reeks getallen op het bord te schrijven, toen, na het derde getal, een jongen begon te piepen achter meesters rug en de meester zich nijdig omdraaide.

Kunnen jullie nu uitvissen, welke twee getallen de meester nog van plan was te schrijven? Je ziet de drie getallen, die de meester al opgeschreven had? Denk maar eens goed na, wat er nog moet volgen.

ONZE SPREEKWOORDENREBUS

KOLOMMEN-RAADSEL

1. Rij .... Tuig
2. Tor .... En
3. Straf .... Werk
4. Schemer .... Lamp
5. Bloem .... Kool
6. Tanden .... Borstel
7. Appel .... Moes

NAAMKAARTJE: Verkeersagent

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenrebus:

BEKEND ALS DE BONTE HOND

Bruine of zwarte of gele honden kun je niet zo gemakkelijk uit elkaar houden. Maar een bonte hond herken je dadelijk. Die is heel opvallend. Bekend als de bonte hond wil dan ook zeggen: bij iedereen bekend zijn. Meestal wordt het spreekwoord in ongunstige betekenis gebruikt. En als men van iemand zegt, dat hij bekend is als de bonte hond, spreekt er niet veel waardering uit.

PLAATJES-RAADSEL

1. LOper
2. KOp
3. EskiMO
4. TImmerman
5. diEF

LO-KO-MO-TI-EF

WIE ZIT HEN NA?

Plaatje een slag omdraaien naar links. Dan zien jullie de jonge wolf precies aan de linkerknie van beertje.

HOE KOMT SNOEPGRAAG IN HET SLOT

DE DROOM VAN DARO, DE DURFAL!

Sjel en Bas zijn goede zwemmers, maar met hun gebonden handen zullen zij niet ver komen. Jim weet, wat hem te doen staat.

Hij grijpt zijn mes, legt de riemen vast en gaat rechtop in de boot staan, het mes tussen de tanden. Dan wacht hij de gebeurtenissen af.

Tegelijk dat Sjel en Bas in het water worden geduwd, duikt hij in zee. Rubart denkt, dat Sjel en Bas verdwenen zijn.

Jim heeft spoedig zijn kameraden te pakken; hij snijdt hun boeien door en duwt ze naar de boeg van het kaperschip, waar ze hijgend uitrusten, onderwijl scherp luisterend.

Weldra zijn ze op hun verhaal gekomen. Als ze geen geluid op het schip gehoord hebben, zwemmen ze geruisloos naar het bootje, dat nog steeds op dezelfde plaats drijft.

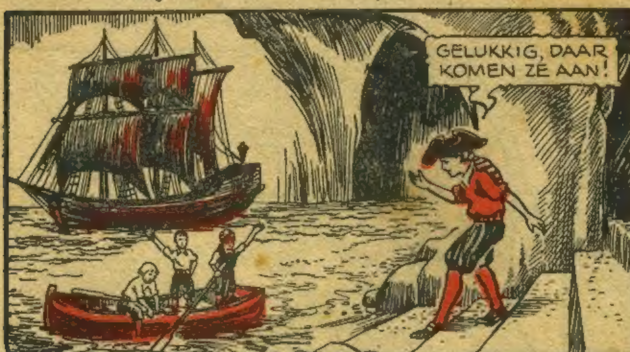
Sjel en Bas zijn Jim heel dankbaar, maar die zegt eenvoudig: „Of jullie niet hetzelfde voor mij zouden doen!"

Daro, ongerust over het uitblijven van zijn vrienden, besluit hun spoor te volgen; hij vindt de plek waar ze de vaten hebben gevuld.

Voorzichtig gaat hij voort. Het spoor is zo duidelijk, dat hij weldra de spleet bereikt, die het kaperschip verbergt.

Hij gluurt er door en tot zijn verlichting ziet hij Sjel, Bas en Jim zwaaiend komen aanroeien. Er is dus blijkbaar niets ernstigs gebeurd. Verheugd rent hij de trappen af.

Opeens ziet hij een van de zeerovers, die op een rots in de nabijheid ligt te slapen. Een bel staat naast de man en in Daro's brein komt een stoutmoedige gedachte op.